

Fakulta lesnická
a dřevařská

LOVEČTÍ PSI PŘI SPOLEČNÝCH LOVECH NA ČERNOU ZVĚŘ

Kateřina Benediktová, Jana Adámková,
Miloš Ježek, Martin Lukáč, Kateřina Sýkorová,
Karolína Lazárková, Štěpánka Fišerová

Fakulta lesnická
a dřevařská

Kateřina Benediktová

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta lesnická a dřevařská
Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Kateřina Benediktov

esk zemedlsk univerzita v Praze
Fakulta lesnick a dřevařská
Katedra myslivosti a lesnick zoologie

Prostorov orientace

Smyslov biologie – magnetorecepce

Kateřina Benediktová

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta lesnická a dřevařská
Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Prostorová orientace

Smyslová biologie – magnetorecepce

Využití loveckých psů při společných lovech

Kateřina Benediktov

Dalamánek Valentinka

Mezinárodní šampion práce
Slovensk šampion práce

Vendulka Valentinka

esk šampion práce

Chovatelsk stanice Valentinka

Jezevci drsnosrst trpaslii a krlii

Mysliveck kynologie

Osnova

Efektivita a výkonnost loveckých psů

Kooperativní chování loveckých psů

Agresivita černé zvěře vůči loveckým psům

Společné lovy na černou zvěř

Nárůst početních stavů černé zvěře způsobuje:

Škody v
zemědělství

Šíření chorob

Vliv na ostatní
druhy zvěře

SPOLEČNÉ LOVY – naháňky:

Efektivní způsob – management lovu

Klíčový faktor – přítomnost/nepřítomnost psů

Skupiny lovců se psy vyšší úspěšnost lovu až o 56 %

(Ruusila et Pesonen, 2004)

Rizika pro psy při lovu

Vyšší počty černé zvěře = vyšší riziko zranění psa

Jiná zranění:

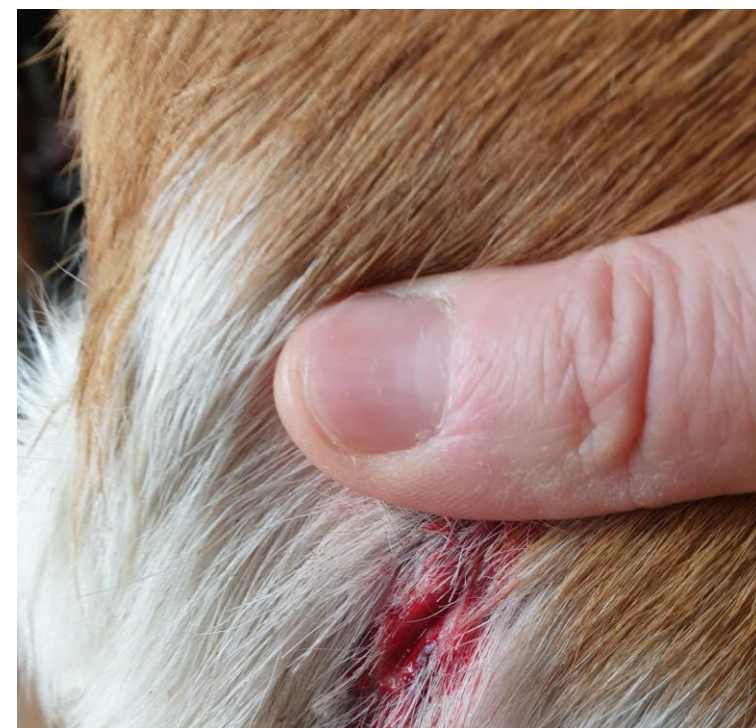
střelnou zbraní

jiným psem

dopravním
prostředkem

jiné úrazy
(větvě, trny...)

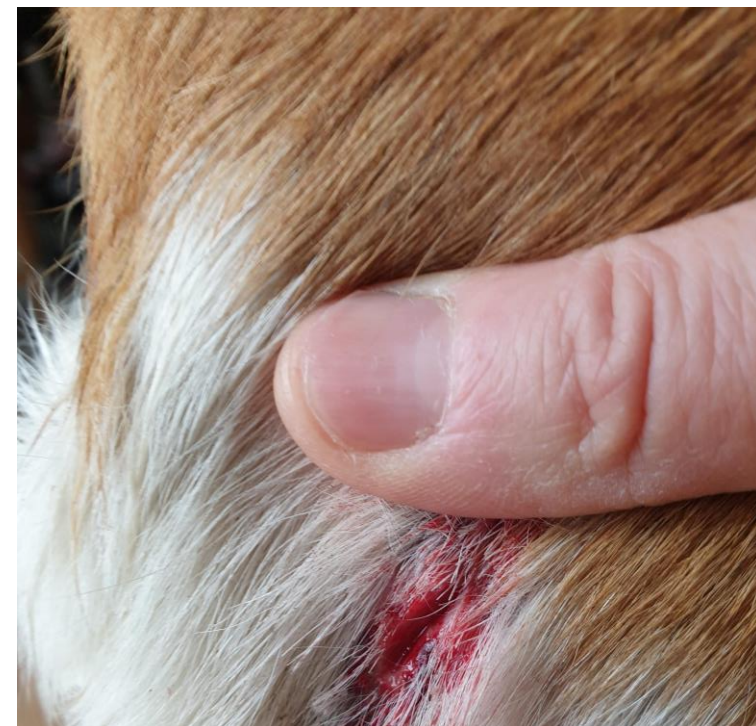
Největší počet zranění loveckých psů
– při společných lovech (74 %)

Rizika pro psy při lovu

Zranění psa – vyřazení i 1/2 sezony:

- rekonvalescence dle rozsahu zranění
- návrat do plného výkonu

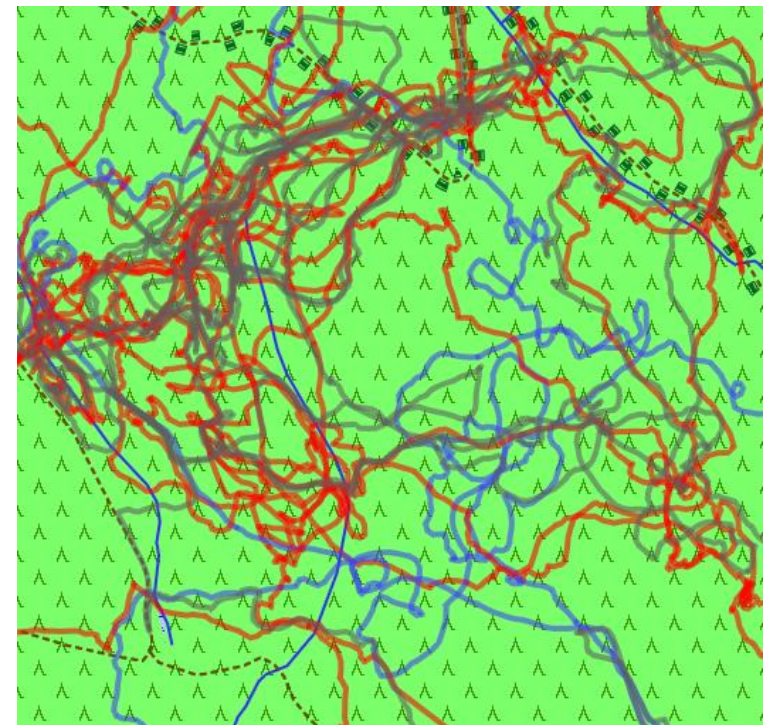

EFEKTIVITA A VÝKONNOST LOVECKÝCH PSŮ PŘI LOVECH NA ČERNOU ZVĚŘ

Proč sledovat chování loveckých psů?

Diskuse o úspěšnosti lovu

„Poskytnout ucelený pohled na chování a výkonnost loveckých psů s cílem získat podklady pro úpravu a zefektivnění managementu lovu“.

Co nás zajímalo?

Jak pracuje pes v leči, je opravdu v leči, proběhá ji celou?

Kde se pohybuje, jak rychle, jak se orientuje?

Jak spolupracuje s ostatními psy, honci, střelci?

Jaký podal celkově výkon?

Máme možnost jeho výkonnost ovlivnit a tím zefektivnit celý lov při co nejmenším stresování zvěře?

Faktory ovlivňující výkon loveckého psa

Neovlivnitelné

plemeno

věk

pohlaví

lovecké vlohy

Faktory ovlivňující výkon loveckého psa

Ovlivnitelné

fyzická kondice psa

aktuální únava

pitný a stravovací režim

zkušenost psa

výcvik

(Zoran, 2021; Slaba, 2022)

Faktory ovlivňující výkon loveckého psa

Další faktory

velikost lečí

počet lečí

způsob lovu

organizace naháňky

druh a počet zvěře

klimatické podmínky

terén a nadmořská výška

(Zoran, 2021; Slaba, 2022)

Metodika – sběr dat

Sledování pohybu psů a honců v lečích

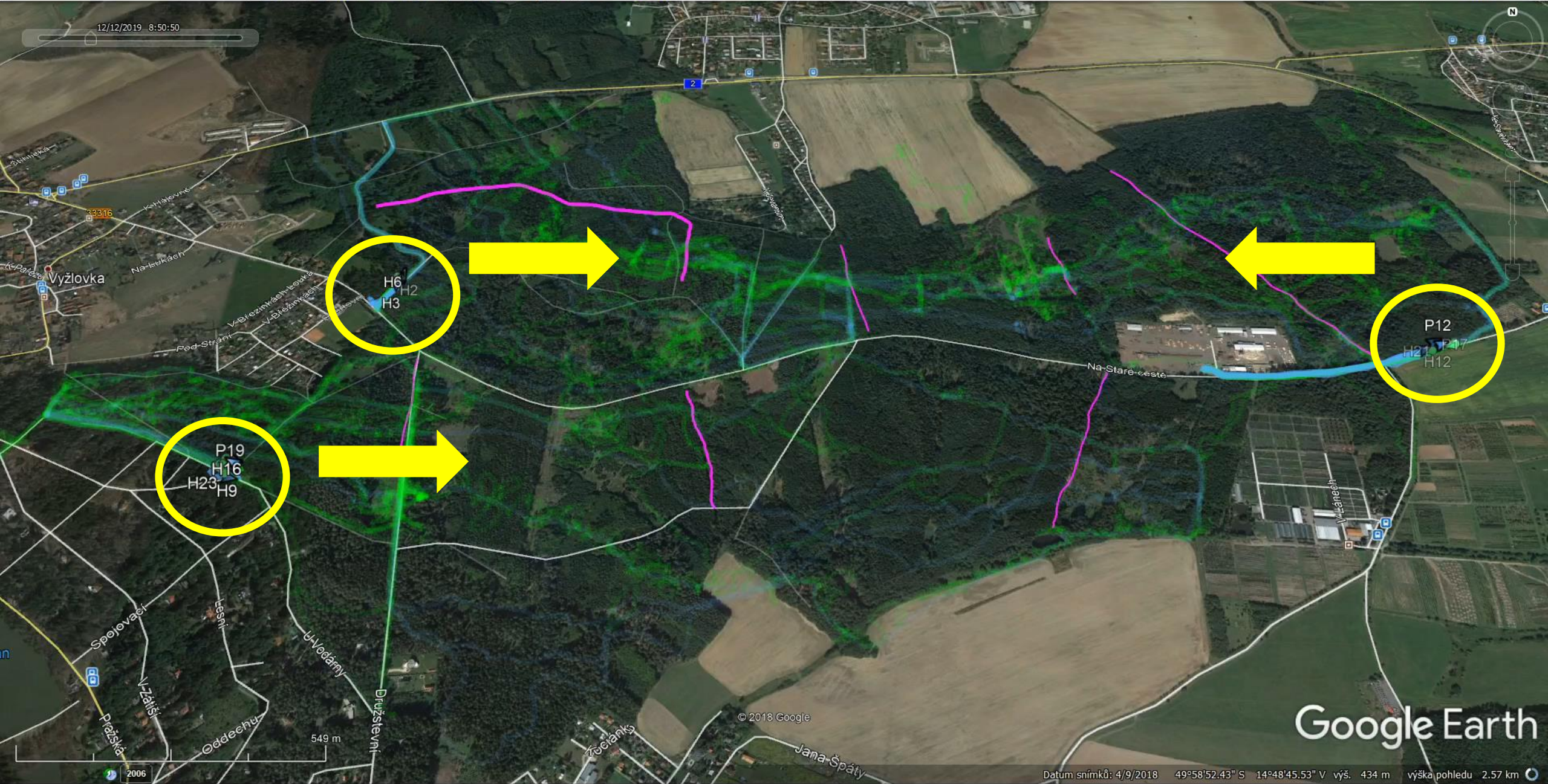
GPS obojky

Honitby Lesů ČZU Kostelec nad Č. Lesy

Dvě lovecké sezóny - 2019/2020 a 2020/2021

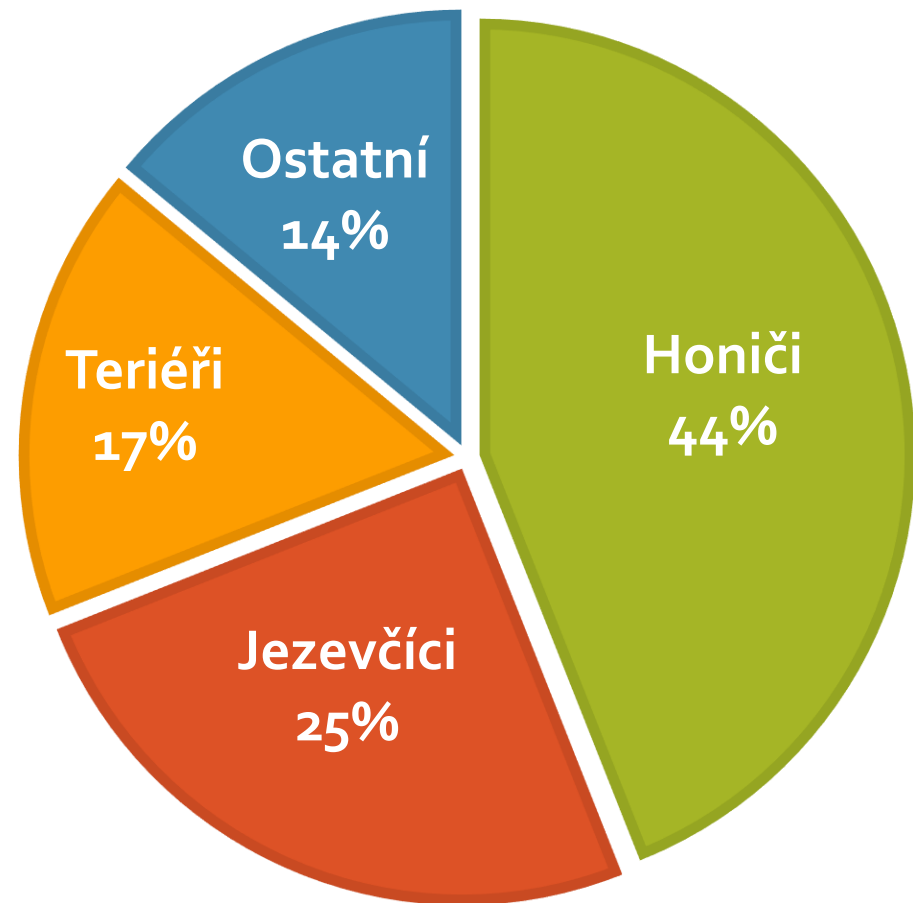
Data od 73 – 99 loveckých psů/lovecká sezóna

12/12/2019 8:50:50

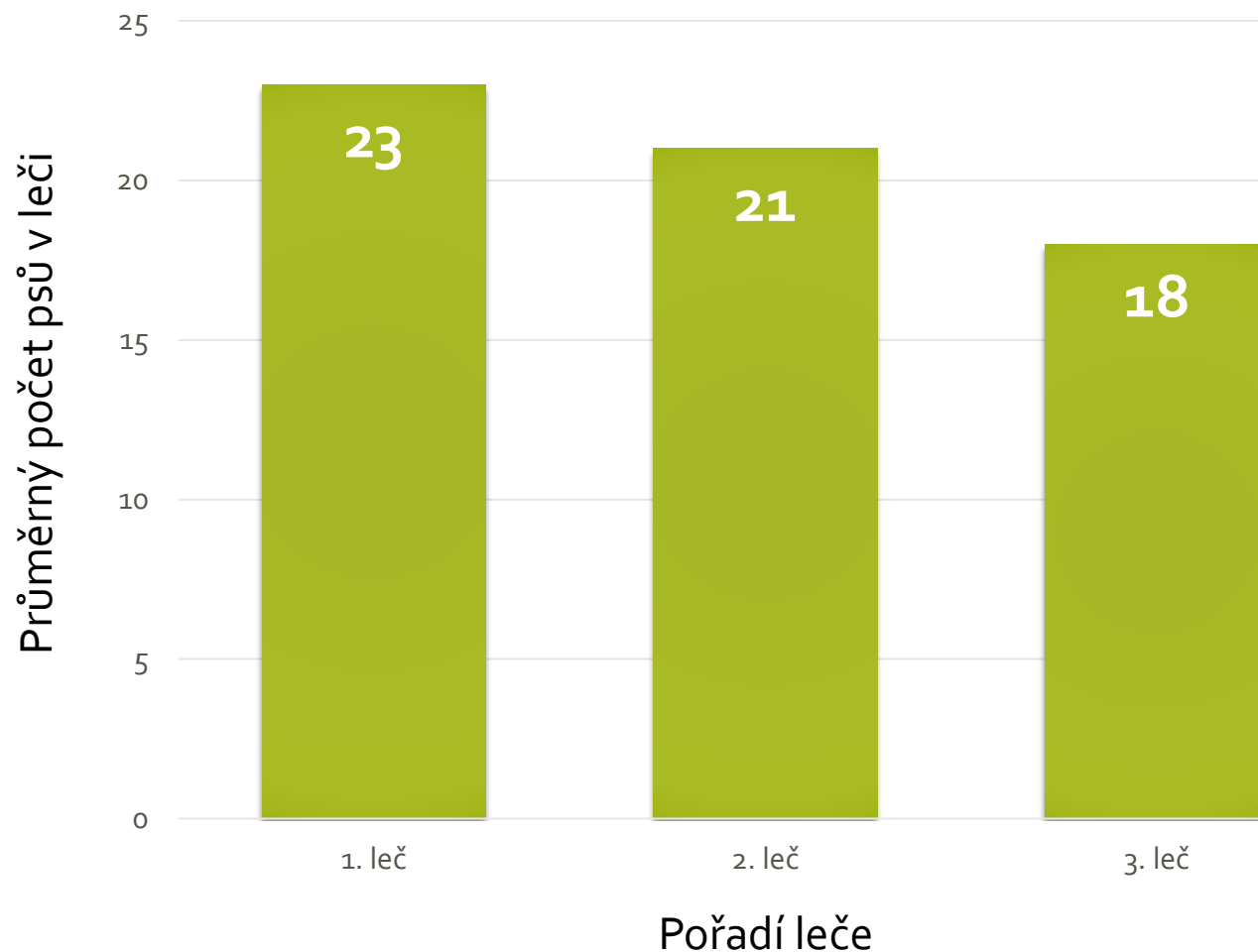
Google Earth

Zastoupení plemen na naháňkách

Průměrný počet psů v lečích

Velikost leče = cca 200 ha

Klesající trend počtu psů
v lečích během dne

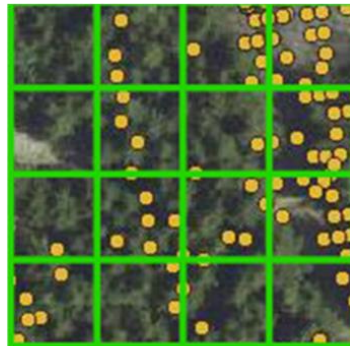

- Zranění
- Únava psa
- Útěk za zvěří
- Zaběhnutí

Pokrytí plochy lečí loveckými psy

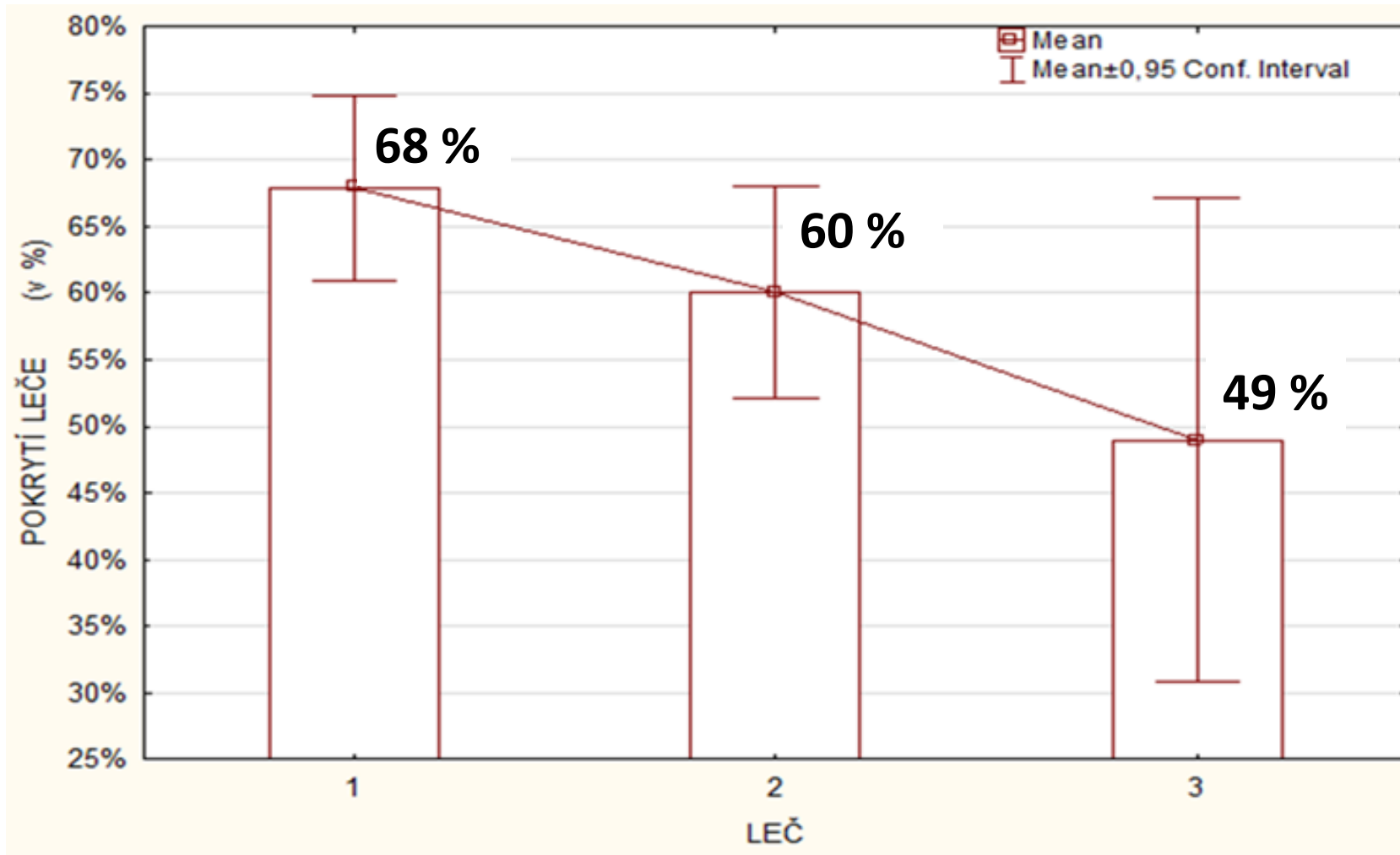
Čtvercová síť
25 x 25 m

Kolik bylo čtverců uvnitř leče	7997		
Kolik bylo čtverců v leči, které někdo navštívil	4378		
Celkem bylo v leči pokryto	55%		
		4	5
		11	12
		19	20
Počet čtverců, které pes proběhal v leči	490	338	20
Kolik % proběhal pes v leči	6%	4%	3%
Kolik toho naběhal za leč	17543	15534	78
Kolik z toho naběhal uvnitř leče (%)	100%	100%	100

- Celkový počet čtverců v leči
- Kolik z těchto čtverců psi navštívili = jak velký prostor leče pokryli
- **Jeden pes 3 – 9 % dle velikosti leče**

Pokrytí plochy lečů loveckými psy

Klesající
pokrytí leče psy

Pokles až na 1/2

Pokrytí plochy lečí loveckými psy

pořadí leče	velikost leče (počet čtverců)	pokrytí leče v %	počet psů v leči
1	3449	79	25
2	3478	70	24
3	3340	48	22

pořadí leče	velikost leče (počet čtverců)	pokrytí leče v %	počet psů v leči
1	1825	79	21
2	1900	58	14
3	3732	28	11

Pokrytí plochy lečí loveckými psy

Částka 92

Sbírka zákonů č. 244 / 2002

Strana 5181

244

VYHLÁŠKA

Ministerstva zemědělství

ze dne 7. června 2002,

kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

§ 16

Počty loveckých psů pro společné lovy

Při společném lovu je stanoven pro první tři střelce a pro každých dalších i započatých deset střelců jeden lovecký pes se zkouškou z výkonu, pro druh zvěře, který má být loven (§ 14).

80 střelců

=

Min. 9 psů

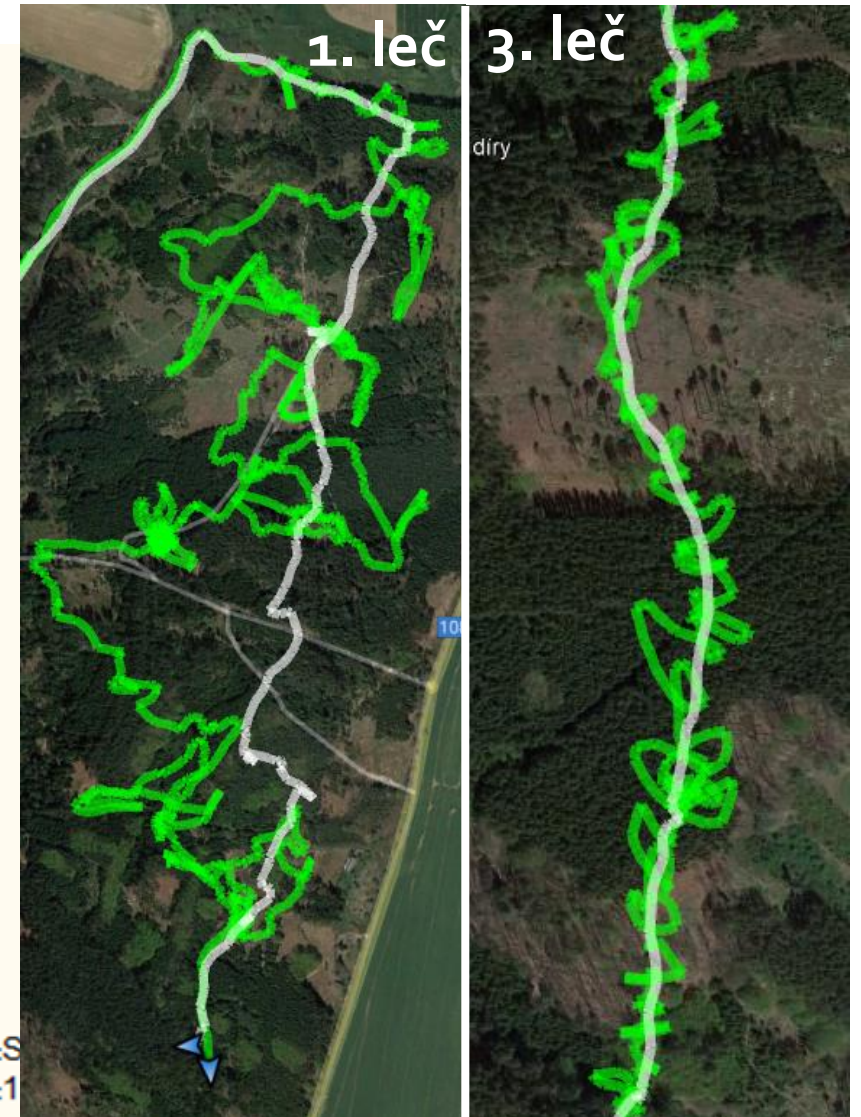
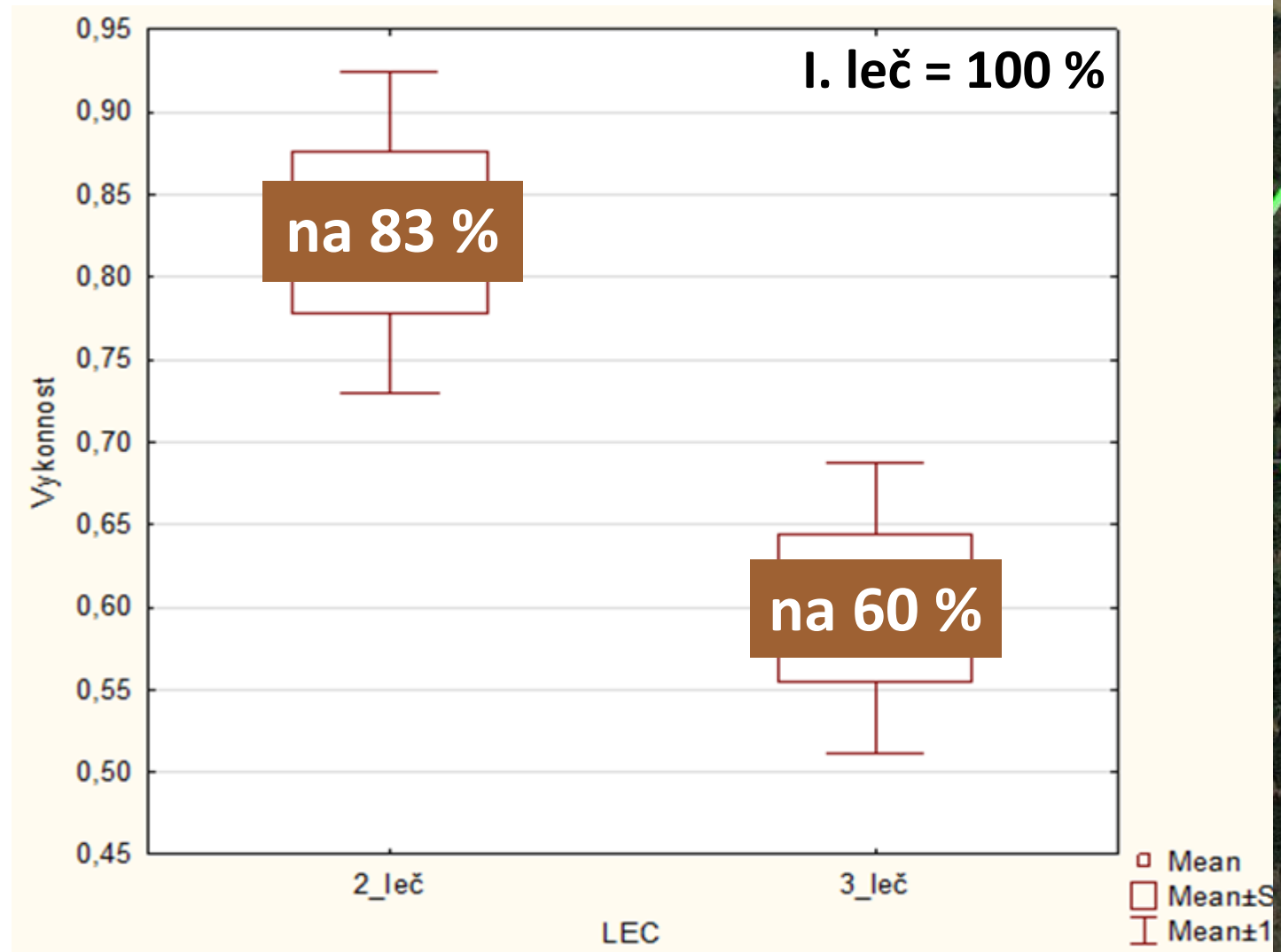

Pokrytí 68 % (1. Leč)

23 psů (1. Leč)

Zhodnocení výkonnosti loveckých psů

Závěr

Klesá výkonnost
loveckých psů
(stoupá riziko zranění)

Klesá pokrytí prostoru
leče loveckými psy

Klesá počet psů
z leče na leč

Jak z toho ven?

Příprava psa na naháňky:

- Praxe – rok na gauči, "fyzičku" získá na naháňce
- Vynikající fyzická kondice - rychlejší regenerace, prevence zranění
- Kvalitní lovecká příprava - první divočák až na naháňce

Úprava managementu lovu:

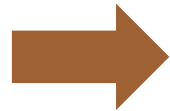
- Střídání psů - ideální stav
- Odpočinek mezi lečemi:
 1. **Regenerace psa** – u stromu na zemi v hluku / klid, teplo, sucho, voda, **1 hodina**
 2. **Čas najít zbytek psů** - najdeš pak, není čas (proč?)
- Úprava velikosti lečí a výběr terénu ve vztahu k pořadí lečí - klesá výkonnost a počet psů

KOOPERATIVNÍ CHOVÁNÍ LOVECKÝCH PSŮ

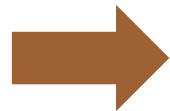
Jaká je míra spolupráce psů při společných lovech?

Kooperující zvířata

větší či rychlejší kořist = větší šance na úspěch

Kooperativní lov

kognitivně náročná činnost
synchronizace s partnery a reagovat na kořist

**Jak psi spolupracují při společných lovech
a co ovlivňuje jejich ochotu spolupracovat ?**

**Hlavní roli hraje míra příbuznosti a známosti
mezi jednotlivými psy = větší ochota
spolupráce**

Metodika – sběr dat

Sledování pohybu psů v lečích (i honců)

GPS obojky

Honitby Lesů ČZU

Dvě lovecké sezóny - 2019/2020 a 2020/2021

Metodika

Iniciátor

Reakce ostatních psů

Faktory ovlivňující ochotu psů spolupracovat:

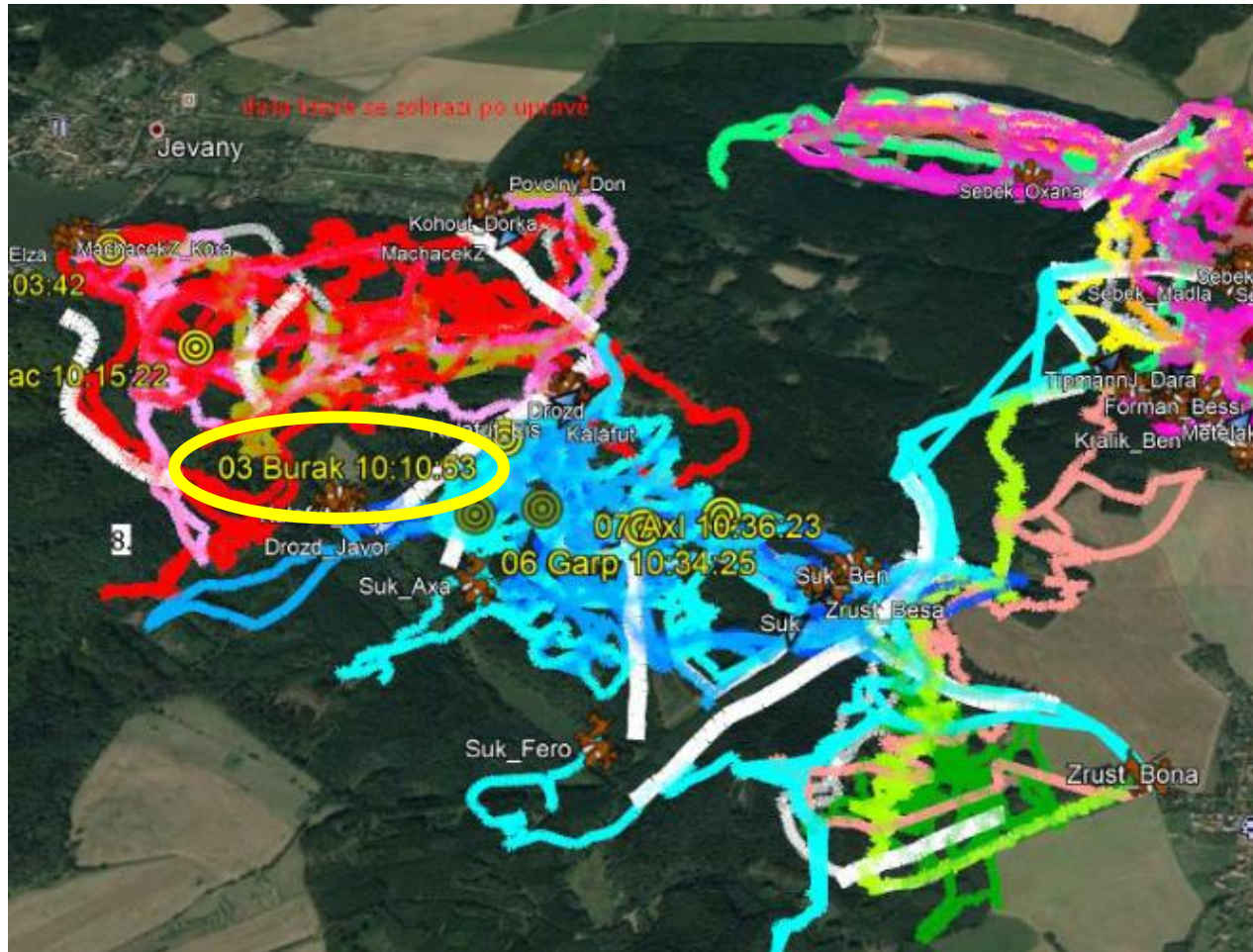
věk

pohlaví

druh zvěře

známost s iniciátorem

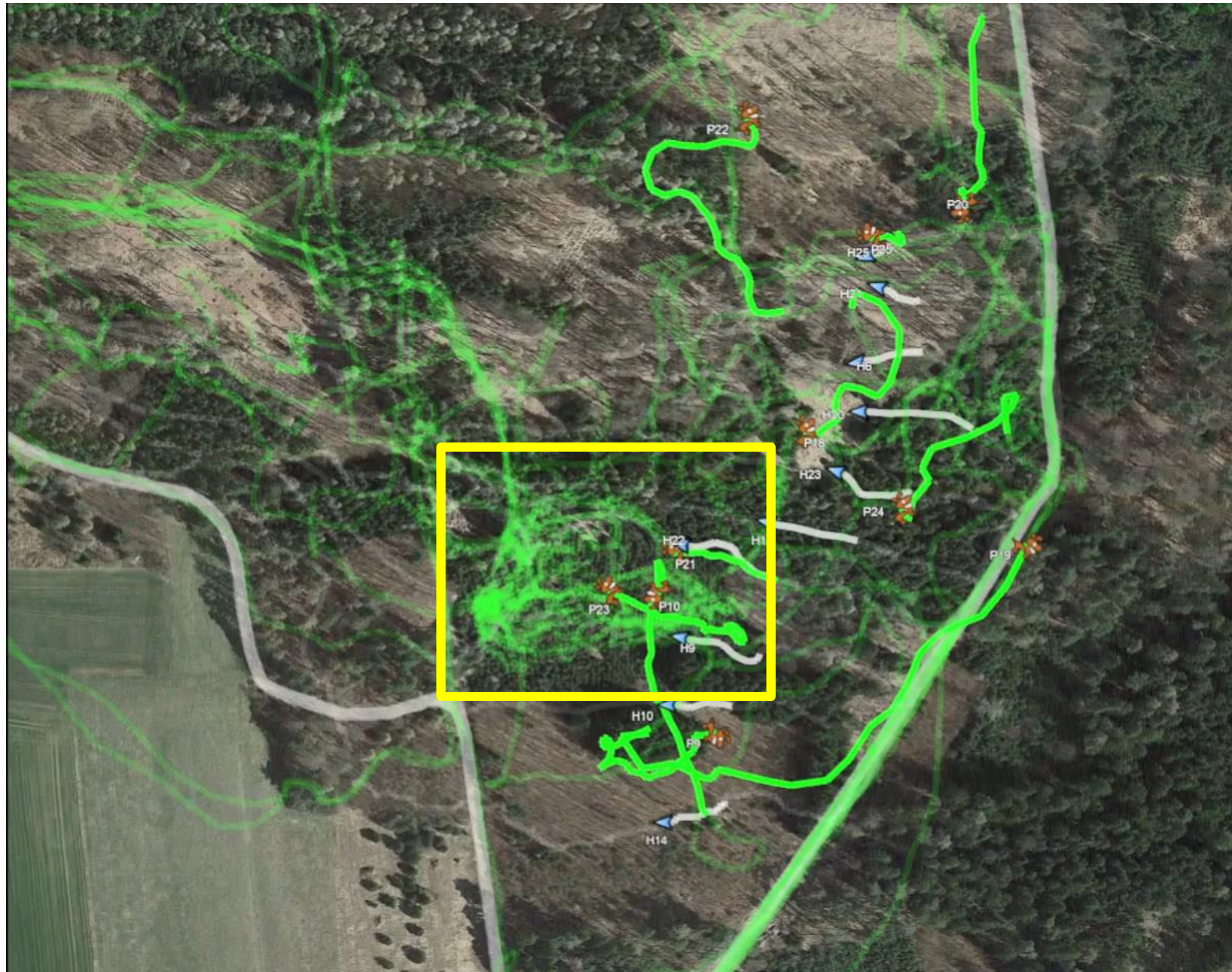
vzdálenost od iniciátora

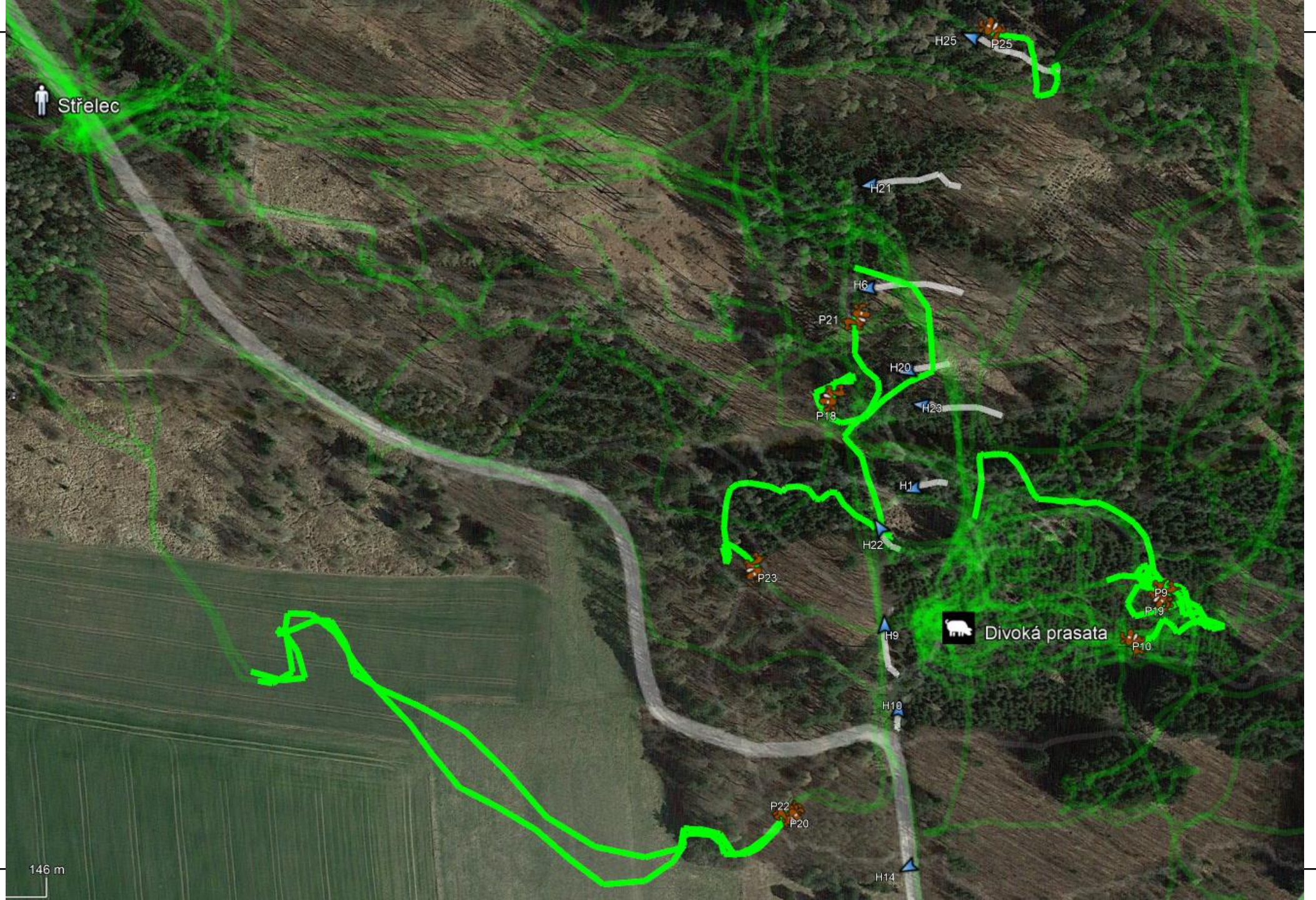
Popis
začátku
leče

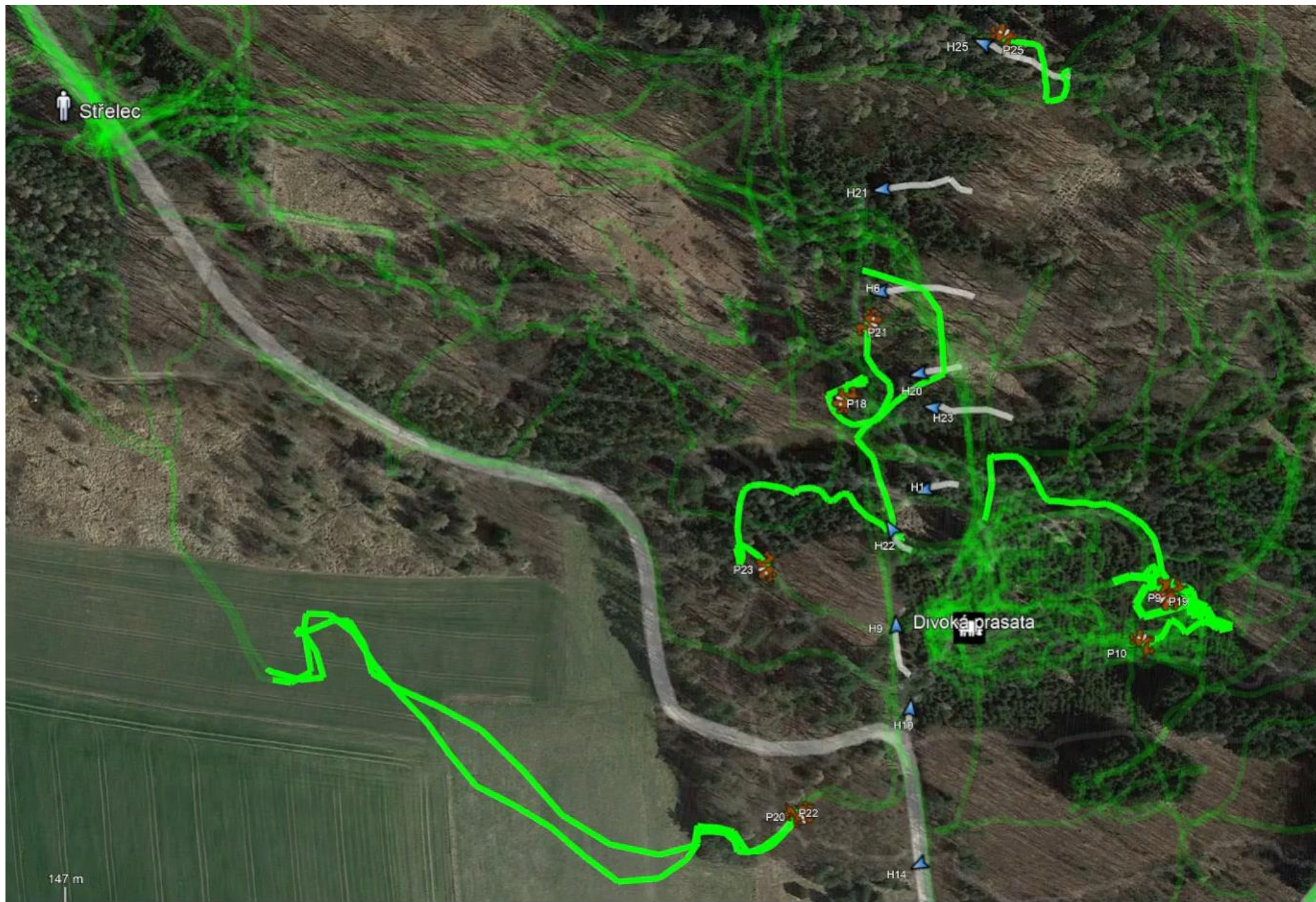
Popis
začátku
leče

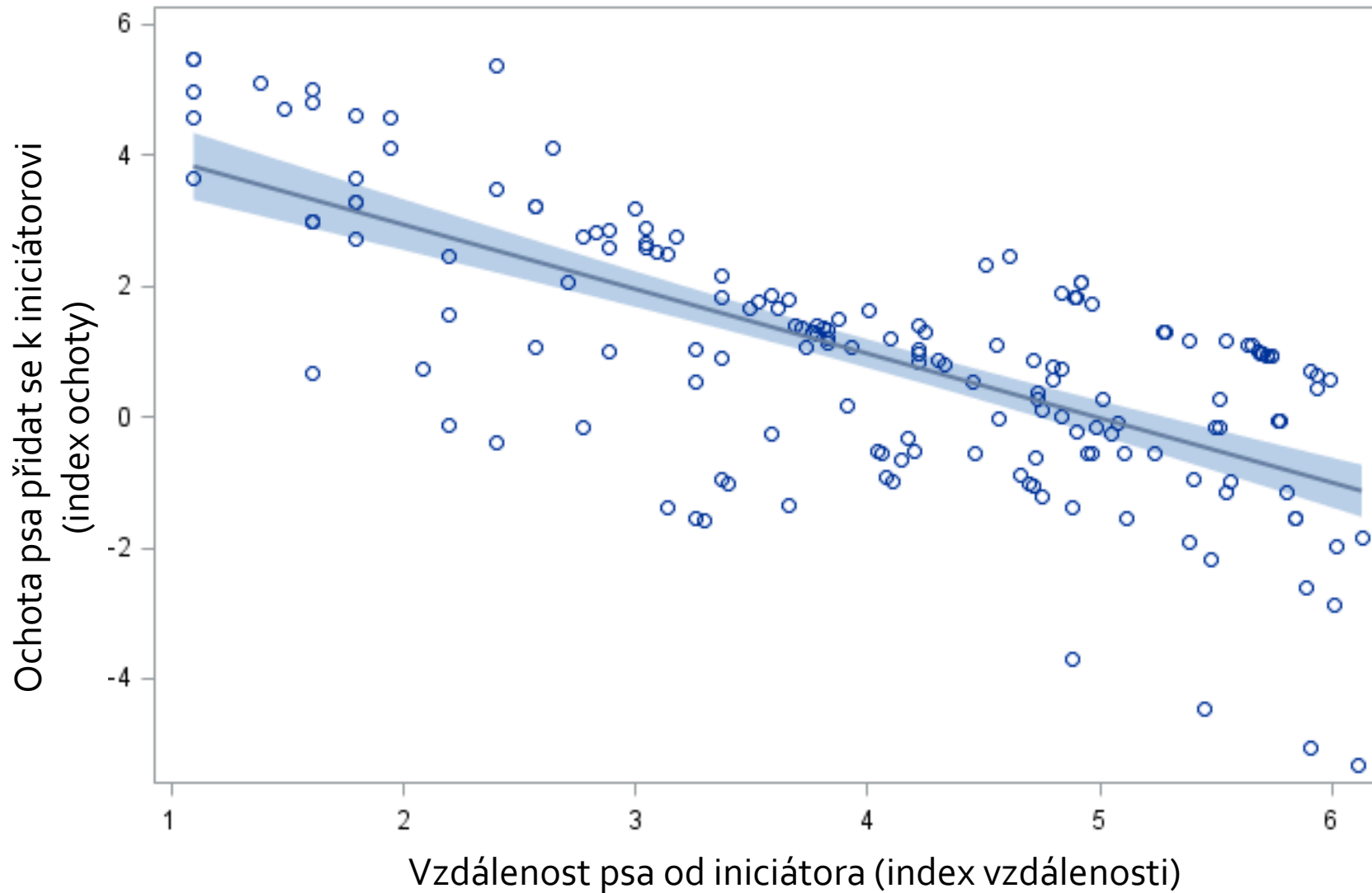
Snímek průběhu leče a popis

Animace
video

Vliv vzdálenosti na ochotu spolupracovat

Závěr – kooperativní chování loveckých psů

nepotvrzena role
příbuznosti a známosti
mezi psy

faktor vzdálenosti psa
od místa události

ochotu spolupracovat může
ovlivnit agresivita ostatních psů

Důležitá socializace a tolerance k jiným psům !!!

**POSOUZENÍ
VÝVOJE
AGRESIVITY
ČERNÉ ZVĚŘE
VŮČI
LOVECKÝM
PSŮM**

Agresivita černé zvěře a její důvody

Lov černé zvěře:

Náročný
a nebezpečný pro
psy

Čím dál složitější

Černá zvěř se
rychle učí

Naháňky
stresující =
zvyšují agresivitu

Pes = predátor -
představuje
ohrožení

Zvyšuje se agresivita černé zvěře s intenzitou společných lovů?

Analyzovat výskyt a progresi agresivity černé zvěře vůči loveckým psům během lovecké sezóny v závislosti na intenzitě a opakování lovu.

- Dotazníkové šetření - okres Benešov
- Časové období 5 let (2012 – 2016)
- 50 uživatelů honiteb
- 4 okruhy otázek - honitba, společné lovy, lovečtí psi, útoky černé zvěře

Počty psů na naháňkách v praxi

Méně než 5 psů na naháňce - 2/3 honiteb

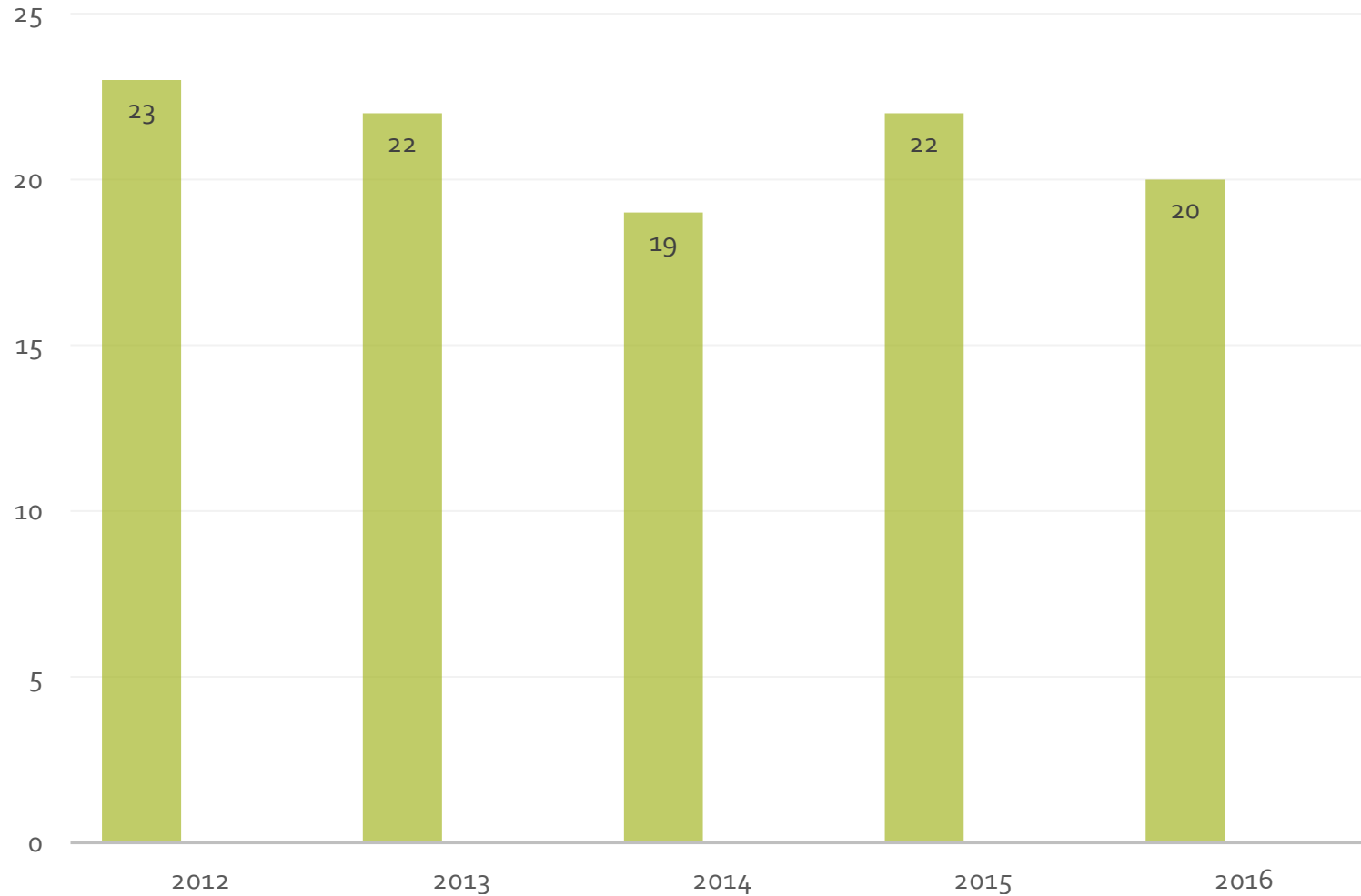

5-10 psů na naháňce - 1/3 honiteb

více než 10 psů na naháňce - nikdo

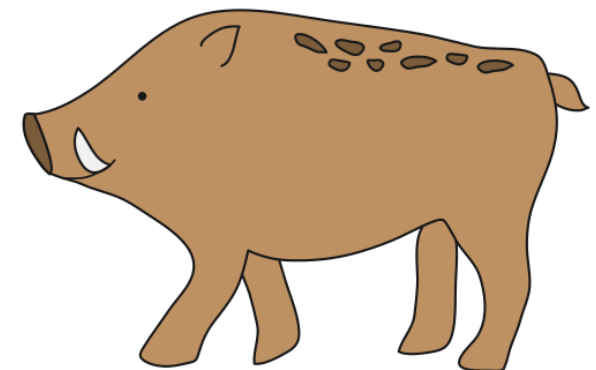
Útoky černé zvěře na lovecké psy

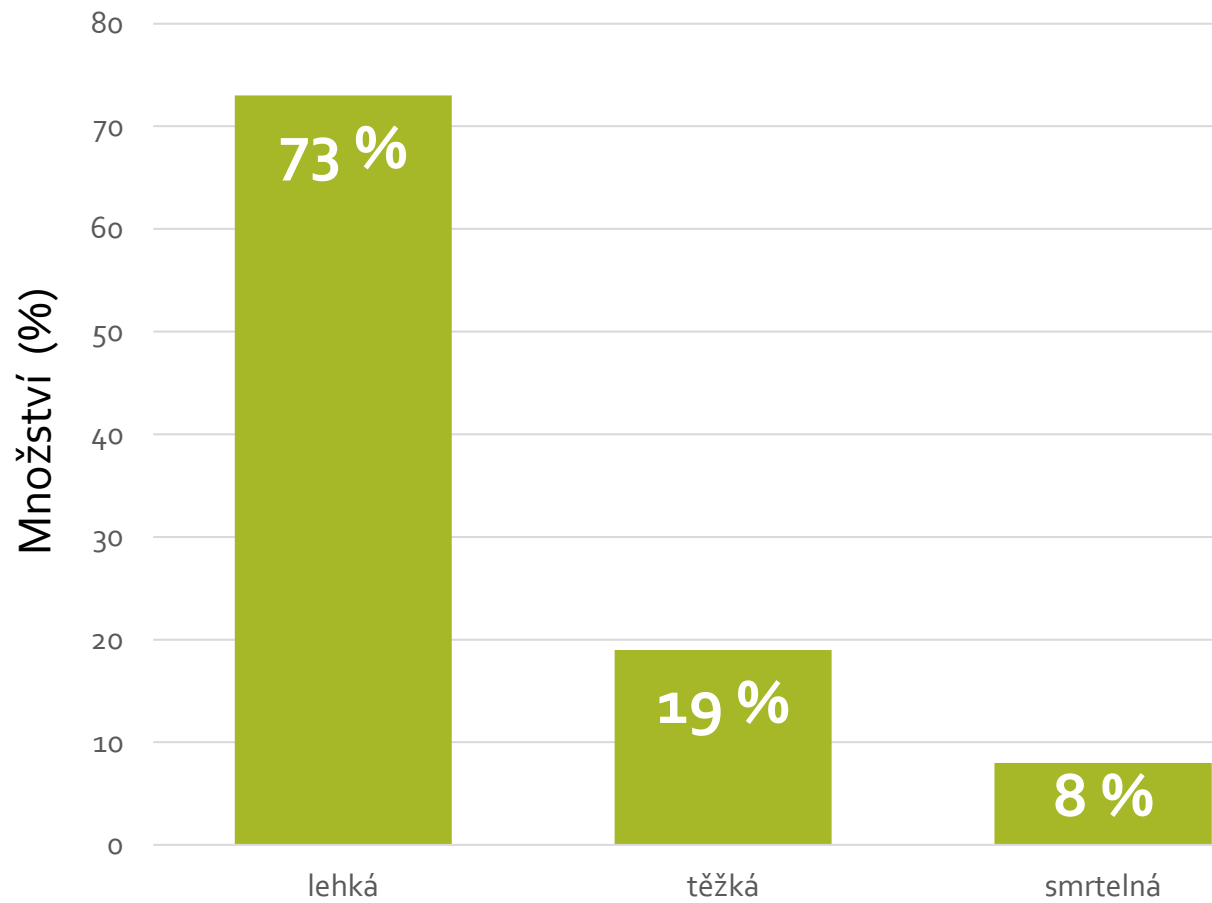
Celkem 106 útoků
během 5 let

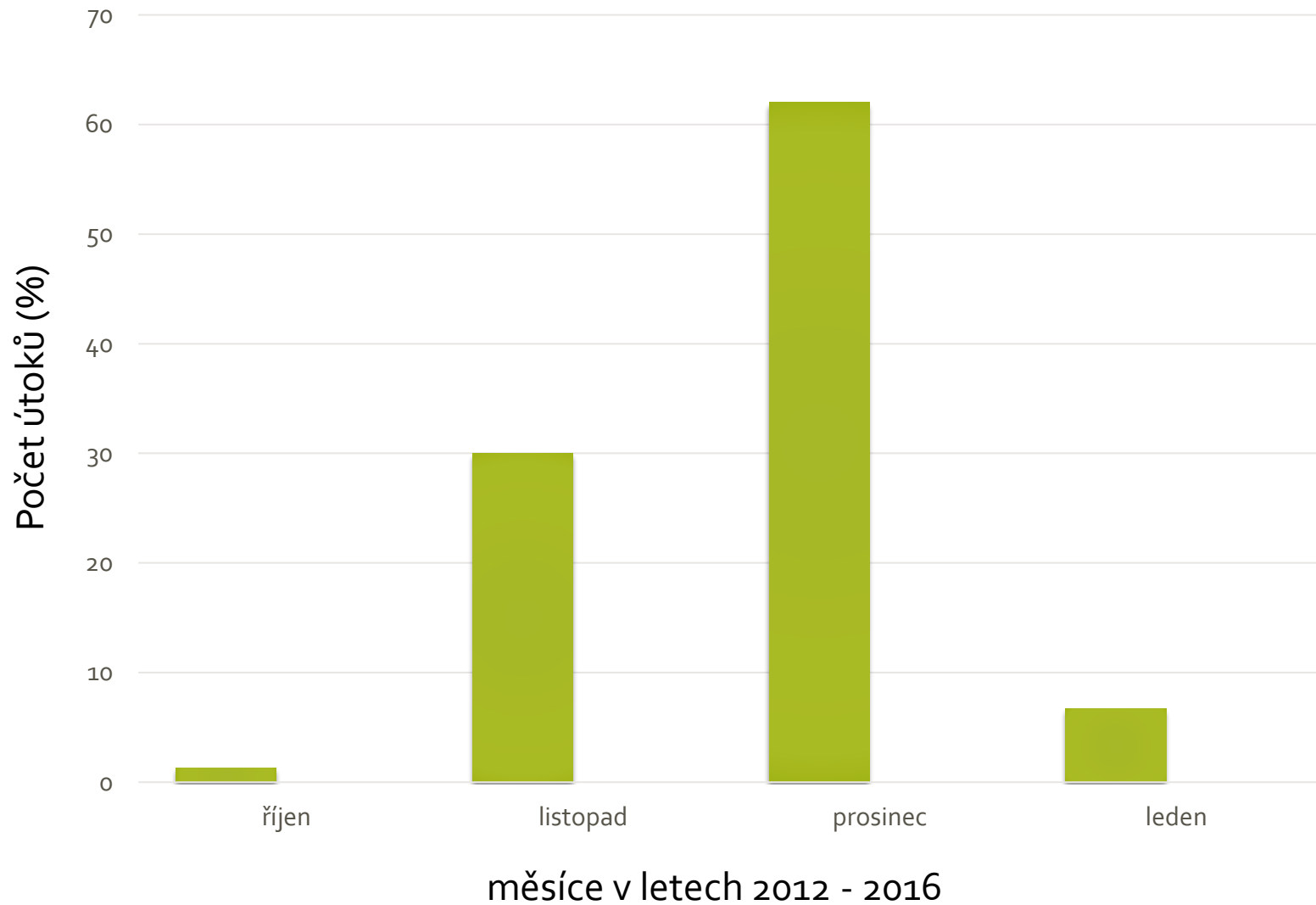
Napadení v 78 %
honiteb

Typ zranění psů v %

Progrese agresivity

Zvýšení počtu útoků
v listopadu a prosinci

Počty útoků závisely na:

Hustotě populace

Počtu honců
(NE na počtu střelců)

Agresivita NEzávisela
na plemeni

Délce období společných lovů
(**NE** na počtu lovů)

Typická honitba s výskytem agresivity

Má větší hustotu populace černé zvěře

Naháňky probíhají po delší časové období (4 měsíce) s intervaly mezi jednotlivými naháňkami 20 – 30 dnů

V honitbách, kde je černá zvěř lovena intenzivně, ale v krátkém období lovecké sezóny, k projevům agresivity vůči loveckým psům nedochází.

K největšímu nárůstu agresivity dochází v listopadu a prosinci, kdy dochází i k těžkým a smrtelným zraněním psů.

Doporučení pro praxi

Zohlednit výše popsané skutečnosti při organizaci naháněk:

zkrátit období společných lovů a zvýšit jejich intenzitu

využívat optimální počet loveckých psů

dobře organizovat rychlé zastoupení lečí

zkušenost psa

optimální fyzická kondice psů

Doporučení pro praxi

Zvýšení efektivity a bezpečnosti loveckých psů:

střídat lovecké psy mezi lečemi

(pokud to není možné) dopřát psům kvalitní a dostatečný odpočinek

používat ochranné prvky na psech
(vesty, reflexní prvky, GPS obojky)

kvalitní výcvik a dobrá fyzická příprava psa
na loveckou sezonu

Fakulta lesnická
a dřevařská

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Poděkování:

Excelentní výzkum EVA 4.0
No.CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_019/00
00803 financed by OP RDE
European Union, European Structural and
Investment Funds, Operational
Programme Research, Development nad
Education

 EVA4.0

MINISTRY OF EDUCATION,
YOUTH AND SPORTS

Speciální poděkování:

- Zaměstnancům a hostům Lesů ČZU za pomoc se sběrem dat
- Našim studentům za pomoc s jejich zpracováním
- Našim kolegům, že nás nenechali na holičkách

